

ANG TUNAY NA KALIGAYAHAN

MINSAN, sa hindi ko sinásadyang pagkakataón, ay nápadalaw akó sa bahay ng isá kong matalik na kaibigan, na, gaya ko rin, ay isá nang iná ng iláng anak. Náratnán kong namúmugto ang kanyang mga matá na sa wari ko ba'y galing sa matagal na pag-iyák; nguni't dahil palibhasa sa pangyayaring kami'y matagal nang di nagkikita, pagkátanaw niya sa akin ay pilit na pinasaya ang mukha. "Tuloy ka!" wika niya at akó'y niyakap na para bang ibig ipakilala sa akin na waláng anó mang sa kanyá'y nang-

yáyari. Hindi náikaila sa kanyá na nápansín ko ang anyo ng kanyang mukha na nagpápakilala ng kaláganan ng kanyang damdamin. Kaya, bagamán nagpaká-timpi-timpi akó ng pag-uusisa pagká't aniko sa sarili'y dapat kong igalang ang kaláganan niyang waón, ay siya na ang nagpaúná sa akin.

—Alám mo'y náhuli-huli mo

ang pamumugto ng aking mga matá—ang simula niyang sabi sa akin,—batid kong pinagbibigyan mo lamang akó kaya di ka nagtanóng, nálalaman mo ba kung bakit?—

—Bakit nga ba, ha?—náitanóng ko namán.

—Mangyari, si Rosendo, laban sa dati niyang ugali ay kung iláng araw nang pirming gabí kung

dumating ng bahay.

At ang sinabing itó ni Lumen, na dili ibá kundi ang kaibigan kong yaón, ay sinundán ng mahabang pagbabalita hinggil sa pagpapalagayan nilang mag-asawa. Anubá't sa mga sinabi sa akin ni Lumen ay para kong násinag na ang dahil ng pagiging gabí na kung umuwi ng kanyang asawa ay hindi ang pagiging baliw nitó sa mga panandaliang aliw, na gaya ng ibang lalaki, kundi isang kadahilanang, ang wika nga'y kapabayaán ng isang iná ng táhanan na máilagay ang táhanang itó, na nasa ilalim ng kanyang pangangasiwa, sa isang ayos at katáyuang gaya ng dapat sakitin ng isang babaing may-asawa na katulad na nga naming dalawá ni Lumen.

Kaya náitanóng ko sa kanyá:

—Baka namán hindi mo náihandóg sa iyóng asawa ang tunay na kaligayahan sa loób ng táhanan?

Ipinukól ni Lumen sa malayo ang kanyang paningin pagkatapos na bugutin sa dibdib ang isang malalim na buntóng-hini-nga. Tila ba ibig niyang ipakilala sa akin na akó'y waláng katuwirang magtanóng sa kanyá ng gayón pagká't siya'y isá namang nag-aral ding kamukha ko, at dahil diyá'y nálalaman niya kung anó ang kanyang mga tungkulin sa loób ng pamamahay. Napilitan tuloy akóng ipaliwanag sa kanyá ang ibig kong sabihin sa náitanóng na yaón. Wika ko'y hindi ko pinag-áalinlanganan ang matapat niyang pakikisama at pakikibagay kay Rosendo, nguni't sinabi kong dahil sa ibá-ibá ang ugali at hilig ng isang lalaki ay baka hindi niya nátatagpuán ang hináhanap na datnán ng kanyang asawa kung umúuwing galing sa maghapong paghahanap-buhay.

—May mga lalaki—ang wika ko pa,—na kung nanggagaling sa opisina ay waláng ibig marátnán sa kanyang táhanan kundi ang nasa kaayusan ang lahat. Lahát ng kanyang kasambaháy ay mapayapa at masasaya. Waláng hinanakitán at waláng sumbungan. At may katwiran silá, pagká't sa maghá-maghapong kanilang pagpapatuio ng pawis o pag-uubos ng utak sa kanilang pinápasukan, ang nais nilang mátagpuán sa loób ng kanilang táhanan ay isang asawa't mga anak na mag-áalay ng mga kaaliwáng sukát makapawi sa kanilang mga kapa-

Nátututong lumabás ng bakuran ang isang amá, na kalimitang iná rin ng táhanan ang may-sala.

galan sa maghapon. Tayo man ang lumagáy sa kaniláng kalá-gayan, pagúd na pagód ka sa tra-baho, káuwí-uwi mo pa, ang má-raratnán mo'y isáng bahay na waláng ayos, isáng asawang salát sa kasiyá-siyáng pagsalubong, at mga anak na dahóp sa mabuting turo at kalinga ng isáng iná, anó ang ibúbunga?—ang náitanóng ko pa at akó rin ang sumagót:—ang ibúbunga ay... inít ng ulo at pagkasuya sa loób ng sarili niyang táhanan. Kung marupók ang loób ng isáng lalaki, pagdating sa ganitóng kalá-gayan, ay nakáká-isis na ng ibá, ibig kong sabi-hin... napipilitang humanap ng aliw sa ilalim ng ibáng bubóng, at oras na dumating ang gan-yáng pagkakátaon, kung bagá sa halaman ay mamúmulaklák ng samaan ng loób at magbúbunga ng paghihiwaláy.

—Nguni't si Rosendo ay hindi ganyán—ang tutól ni Lumen na tila ibig itangi sa ibá ang kan-yáng asawa,—siyá namá'y umú-uwi, iyún nga lamang, laging gabí, na ang kadalasan ay tulóg na ang aming mga anak. Hindi ko namán inásahang si Rosendo ay gágawa ng gaya ng kasásabi mo pa lamang.

—Anó ang malay mo! May kasabihán tayong mga tagalog na “kapág nag-ítlóg-ítlóg, ay mag-mámanúk-manók.” Maáaring ngayó'y umúuwi siyá kung gabí, sa pasimula; bukas-makalawá, hátinggabí na, sa kinámakatluhán namán ay madalíng-araw, at... sa magsísisunód, wala na! Diyán nagsísimula ang pagkawasak ng isáng táhanan...

Humingá ng malalim si Lumen at pinagmasdán akóng maigi na tila ba nagtátaká at waring ibig itanóng sa akin ang “saán-saán ka ba kumúkuha ng iyóng mga sinásabi?”

Hindi ko siyá pinansin at akó'y nagpatuloy.

—Dapat alalahanin tuwi na ng isáng babaing may asawa, na:

“Ang tunay na kaligayahan ay nasa loób ng táhanan.”

Marami sa mga lalaking may matino at matining na pag-iisip ang nakabábatid sa bagay na iyán. Umúuwi silá sa oras sa pagbabaká-sakaling ang maghapon niláng pagod sa upisina ay mápalítan ng kaniláng asawa't mga anak. Nguni't... anó ang magiging kalá-gayan ng kaniláng pag-iisip kung sa pagdating sa kaniláng bahay ay di kaligayahan kundi sama ng loób ang kaniláng mátatagpuán? Dapat málaman ng lahat ng babaing, lalung-lalo na nga sa may asawang katulad natin, na ang Sining sa Táhanan, ay di lamang ang pag-aayos at pagpapagndá

ng mga táhanan natin, kundi ang pagdudulot din namán ng mga kaluguran sa kabiyák ng puso kung dumáratng na sa ating piling.

Náparingin na namán sa akin ang aking kausap, nguni't siyá'y hindi ko pinansin at akó'y nagpatuloy uli.

—Sa aking akala, ang káuná-unahan nating dapat alagatain sa loób ng ating pamamahay, ay: una, maging malinis at maayos itó; ikalawá, maging tahimik at mapayapa; at ikatló, maging pugad ng tunay na kaligayahan ng buóng mag-aanak. Ang salaping kinikita ng ating asawa ay dapat nating pag-ayáw-ayawin. Ang waláng tarós na paggugugol ay nagiging dahil ng pagkawala ng kaayusan at kaligayahan. Mang-yari, ugali ng karamihan sa ating mga babae, kapág kapós na ang panggastos ay laging nakasimangot, tinátamad nang kumilos upáng ilagáy sa wastóng kalá-gayan ang lahat sa loób ng pamamahay. Kaya nga'y táhasang masásabi na ang bulagsák na paggugugol ng isáng babae ay mada-lás na humáhantóng sa mga kasaliwaárg-palad. At di lamang iyán. May mga pagkakataóng nakalilikha tulóg ng masamáng hinála sa nagháhanap na asawa. Dili ang hindi nátátanóng nilá sa sarili na “baka kaya ang asawa ko'y may ibá nang pinagbígáy ng aking kinikita.” Sa araw at oras na makapaghinala ng gan-yán ang isáng lalaki, na galing sa waláng tarós na paggagastá ng isáng babae... tapús na ang kay mundóng ilaw—wika nga—sa loób ng isáng táhanang dapat maging mapayapa, tahimik at maligaya!

Diwa'y nápapaniwala ko sa aking mga sinabi si Lumen kaya nárinig kong násabi niyá, sa marahang tinig, ang “May katwiran ka!” Hindi niyá sinabi sa akin kung bakít nulas sa kanyáng mga labi ang mga salitáng iyáng nagbíbígáy ng matwid sa akin. Dá-tapwá't náhalata ko sa kanyá na sa mga dahiláng aking sinabi ukol sa pagkawala ng kaligayahan sa loób ng isáng táhanan ay kabalang ang nagiging sanhi ng pagiging gabí na kung umuwi ng kanyáng asawa.

—Ang pagiging isáng uliráng asawa at amá ng isáng lalaki ay nasa pag-iingat at pagpapala nating mga babae—ang wika ko pa bilang tapos sa aming pag-uusap ni Lumen.—Kung magsísikapan nating mga babae na sa pag-uwi ng ating asawa ay wala siyáng máratnán sa kanyáng táhanan kundi kapayapaán at kaligayahan ay matitiyák ko

(Nasa pah. 37 ang karugtong)

“Mabuti Na Ang Aking Sipon Inay”

Mangyari pa! Ang lunas na ito'y may bisang Panloob at Panlabas.

At may sipon na naman ba iyan? Ang anak ninyo'y huwag papaghintayin sa lunas na kailangan niya sa lalong madaling panahon. Gamitin agad ang madali at may dalawang bisang gamot na napagtitiwalaan ng angaw-angaw na Ina sa buong daigdig. Ihaplos lamang ang Vicks Vapo-Rub sa lalamunan, sa dibdib at likod.

Ang VapoRub ay kagyat na nagbibigay-bisa at nagpapaghinawa sa dalawang paraan.

Sa LABAS, ito'y tila panapal na pumapawi sa paninikip ng dibdib.

Formula: Camphor, 6%; Menthol, 3%; Oils of Turpentine, 5%; Eucalyptus, 2%; Cedar Leaf, 1%; Nutmeg, 1%; Thymol, 0.25%; Petrolatum, 81.75%.

Sa LOOB, ang panlunas na singaw nito na bubat sa inít ng katawan ay nagpapaghinawa sa nagbabarang ilong, sa nananakit na lalamunan, at lumulunas sa ubo. Pag ginamit bago matulog, ang VapoRub ay patuley na may bisa kahit na ang anak ninyo'y matagal nang nakakatulog. Sa kaunagaha'y malimit na wala na ang matinding sipon.

VICKS VAPORUB

UPANG SUMARAP AT MAGING MALINAMNAM ANG ANUMANG LUTO, GUMAMIT NG

MANTIKANG

“CENVOCO”

Mabibili sa Lahat ng Groseriya at ruwesto sa Pamilihan

Central Vegetable Oil Mfg. Co.

Maynila

Ding,

Umuwi ka agad. Hinihintay ka.

Ang

Dalawang Kabutihan

Marieta at Marina Baluyot

Sila ay maliliit, payat at namu-mutla. Nangamba kaming sila'y oaka mamatay. Nangailangan si-la ng pangangalaga at sa simula pinainom namin sila ng D-C Calcium. Sa loob ng tatlong buwan, napagkilalang ang D-C Calcium ay mabisa sa kalusugan kaya't ang kambal ay natatiling malakas at ligtas!

Matapat na sumasainyo,

Rosario Dino Baluyot

(Gng.) Rosario Dino Baluyot
2219 Anacleto, Maynila

D-C CALCIUM

May kasamang
TIKI-TIKI at BAKAL

Ito ang masarap na tonikong nagtataglay ng Bitamina C, Calcium Gluconate, Sucrose, Tiki-Tiki at Bakal. Pinayayaman ang dugo, nagpapalusog, nagiwas at nagpapagaling sa beri-beri, nerbyos, kulang sa pagkain, kulang sa dugo, sakit sa buto at atay at sakit na sanhi ng kakulangan sa sariwang pagkain. Mabuti ukol sa mga inang nagdadalang-tao at nagpapasuso, malakas magpalaki ng mga bata at mahalaga sa mga nagpapalakas na galing sa malaria, disinterya at tisis. Hingin kang malapit sa inyo.

FORMULA: Every liter has Calcium Gluconate, 40 gms.; Sucrose, 300 gms.; Vitamin C, 1.8 gm.; Tiki-Tiki, 48.00 c.c. Iron and Ammonium Citrate, 17.87 gms.

—PAUNAWA—

Ipadala ang inyong TUNAY na karanasan tungkol sa D-C Calcium na kalakip ng isang larawan at ekteta. Ang pinakamabuting napapahalang likorn ay magtatamo ng P20.00 na gantimpala.

Lexel Laboratories

1127 Rizal Ave., Manila
Tel. 2-92-31

ANG KAMBAL...

(Karugtong ng nasa pah. 33)

namay bubulagin ko ang iyong mga matá, pag di mo ako malayang pinapasok sa lágusang patungo sa palasyo ni Sinukuan.

Ang tanod na si Bantáy ay nu-no ng katapangan. Isá siyang alagád ni Sinukuan na tapát sa kanyang paglilingkod at masunurin sa kanyang panginoon. Hindi siya makapapayag na may sinumang makapaglagos sa lágusang patungo sa palasyo ng enkantado. Makalilibong tanghalin siyang bangkáy kaysa maparatangang nagpabaya sa tungkulin.

Nárinig ni Abáng pinagtiim ni Bantáy ang mga ngipin. Nákitá niyang nanginginig sa galit ang malalaking daliri ng higante na handáng lumamukos sa kanyang kaliitan. Umigtád si Abá nang daluhungin ni Bantáy, at sa sangkispá-matáy pinawalán ang palaso sa kanyang pana, na pumako sa isá pang matá ni Bantáy. Naging ganáp na bulág ang higante. Gayunmay nagpatuloy sa kanyang pag-aapuhap. Naniniwala si Bantáy na sa sandaling másunggabán niya si Abá ay maári niyang durugin ang katawat mga buto nito sa kanyang mga palad.

—Magdaraan ka sa akng bangkáy bago makapasok sa lágusang patungo sa palasyo ng aking panginoong si Sinukuan—ang malakás na salitang namutawi sa mga labi ng higanteng ganáp na ang pagkabalag.

Waring taros na iwinasiwas ni Bantáy ang malaking pamalong kanyang hawak, sa pagbabakásakaling matamaan ang kanyang katunggali. Subalit si Abá ay malayung-malayo na at mabilis na naglálagos na papasok sa lágusang patungo sa palasyo.

—Huwág kang magtumulin, Abá—ang nárinig niyang tinig na kilalang-kilala niya.—Mapanganib ang mabilis na paglalakád sa lágusang ito.

Nálalaman ni Abá na ang tinig na yao'y sa kanyang iná-inahang lambana, na hanggang sa mga
(Nasa pah. 39 ang karugtong)

ANG TUNAY NA...

(Karugtong ng nasa pah. 19)

sa iyong walang isang babaing pamumugtuán ng matá na gaya ng pamumugto ng mga matá mo ngayón. Hindi mabuting iná ng isang táhanan yaóng gaya ng kináringán ko ng mga salitang "Papaano liligaya ang aking táhanan kung kamí'y salát sa salapi?" Wala sa salapi ang kaligayahan, iyay nasa mabuting pagsusunuran at tapát na pag-sasama.

—Mabuti ka na palang lecturer! —ang náitukso tulóy sa akin ni Lumen nang akó'y papanaóg na sa hagdanang ng kanilang bahay.—#

Ukol sa kasiyahan
ng may-bahay...

CORN STARCH
Marka

TIGER

Napakasarap sa
mga pagkain

ANG MGA MAIDAHAY AY LUBOS NA MATUTULUNGAN SA PAGPAPASARAP SA MGA LINULUTO KAPAG GINAMITAN ITO NG "CORN STARCH" MARKA TIGER. SILA AY MAGIGING LALONG MAHAL SA KANILANG KASAMBAHAY.

Tanging Tagapamahagi

PACIFIC UNION
CORPORATION

133 Z. PALAPAG, GUSALING TRADE & COMMERCE
123 JUAN LUNA, MANILA TEL. 2-6468

Ang mga produktong KILLS'EM ay siyang pinaka-mabuting nagawa para doon sa mga nagnanasang makapagtamo ng mga pinakamabuting bunga!

DDT 10% SPRAY

TAHASANG ITINATAGUBILIN PARA SA PAGPUKSA NG SUROT AT IBA PANG MGA MAPAMINSALANG HAYOP SA MGA DULAAN, OFEL, DORMITORYO, TAHANAN, AT MGA TANGAPAN AT GUSALI.

SA MGA LATANG 1-GALON, 5-GALON, 55-GALON

DDT 5% SPRAY
ROACH SPRAY—

SA MGA LATANG 1 KUWARTIYA, 1-GALON, 5-GALON
MABIBILI NGAYON SA MGA BOTIKA AT MGA TINDAHAN SA TINGIAN

KILLS 'EM CHEMICAL CO., (Phil.) INC.

206 People's Bank Bldg.,

Dasmariñas, Maynila

"Ang gawa sa Pilipinas, ang nagtatatag ng Pilipinas"